

PLANLAMA STÜDYOSU I

Yrd.Doç.Dr.İşıl KAYMAZ

Ankara, 2018

Peyzaj Analizi

- Peyzajın değerlendirilmesi ya da analizine ilişkin teknikler çok sayıdaki peyzaj değişkenine ilişkin berileri karar verme sürecinde kullanılabilecek hale getirmeyi amaçlar.
- Bu nedenle elde edilen envanter yorumlanmalı, değerlendirilmeli ve optimum koşulları sağlamak üzere ele alınmalıdır.
- Analizlerinizin güvenirliği, plan kararlarınızın doğruluğunu etkileyecektir.

PEYZAJ ANALİZİ

- Peyzaja ilişkin elde edilen envanter yapı, fonksiyon ve değişim kapsamında analiz edilmelidir. Bu analizlerden bazıları aşağıda örnek olarak listelenmiştir:
 - Peyzaj tipolojisi
 - Yerleřim tipi ve karakteristięi
 - Fonksiyonlarına göre (tarım, sanayi, turizm vb.)
 - Kurulduęu yere göre (daę eteęi, vadi, orman vb.)
 - Nüfusa göre (nüfus büyüklüğü vb)
 - Eriřilebilirlik
 - Ekolojik süreçler
 - Sıcak noktalar
 - Çatışma alanları
 - Peyzaj deęiřimi
 - Deęiřimde etkili olan temel itici güçler, baskılar ve bunlara bağlı olarak ortaya çıkan durum ve etkiler vb.
 - Görsel peyzaj karakteri

PEYZAJ ANALİZİ

- Analizin amacı envanter ile elde edilen veriyi planlama sürecine entegre edilebilecek girdiler yaratmaktır.
- Envanter verisinin sunumu «analiz» değildir.
- Analiz belirli bir amaç doğrultusunda yapılır.
- Peyzaj analizine ilişkin güncel yöntemler için literatür araştırması yapılmalıdır.
- Literatür araştırmaları sonucu yapılan analizlerde; orijinal literatürde yer alan arazi özellikleri, amaçlar/hedefler dikkate alınmalıdır. Gerekiyorsa çalışma alanınızın özellikleri ve çalışma kapsamınız dahilinde kullanılan teknikler revize edilmelidir.

GZOT (SWOT) Analizi

- Planlama çalışmalarında kullanılan bir eylem tipi de olanakların ve kısıtlayıcıların belirlenmesidir.
- Özellikle sosyal bilimlerde sıkça kullanılan GZOT analizi bu amaçla planlama çalışmalarında kullanılabilir.
- GZOT analizi sorunun ve hedef/amaçların belirlenmesi aşamasında yapılabileceği gibi; farklı planlama senaryolarının peyzaj üzerindeki etkilerinin ne olacağını tahmin etme sürecinde de yürütülebilir.
- Peyzajın yapısal özelliklerinin yanı sıra doğal, kültürel, sosyal ve ekonomik süreçler de göz önüne alınmalıdır.

GZOT (SWOT) Analizi

- GZOT analizi bir sürecin ya da durumun var olan güçlü ve zayıf yönlerini belirlemede; ayrıca iç ve dış faktörlerden kaynaklanan olanak ve tehditleri saptamada kullanılan stratejik bir tekniktir.
- Bu ders kapsamında yapılacak GZOT analizinde peyzajın doğal ve kültürel yapısına ilişkin güçlü yönler, zayıf yönler, olanaklar ve tehditler fiziksel planlama kapsamında ele alınmalı ve mekansal olarak ifade edilmelidir.
- İfade edilen her bir özellik planlamaya etkisi yönünden değerlendirilmelidir.

GZOT (SWOT) Analizi

- GZOT analizi gerçekçi olmalıdır. Bu nedenle envanterde elde edilen bilginin doğruluğu ve güvenilirliği sağlanmalıdır.
- Doğrulanmamış bilgi kaynaklarından elde edilen veriler üzerine GZOT analizi gerçekleştirilmemelidir.
- Literatür bilgisi de GZOT analizinde kullanılabilir.
- Hatalı ve eksik GZOT analizi sorunların, önceliklerin ve hedeflerin yanlış belirlenmesine neden olabilir.

GZOT (SWOT) Analizi

- Mekanın var olan güçlü ve zayıf yönlerini fırsatlar aracılığı ile nasıl değerlendirilebileceği ortaya konmalıdır.
- Zayıf yönlerin nasıl güçlü yöne çevrilebileceği ya da giderilebileceği üzerine fikir üretilmelidir.
- Tehditlerin güçlü özellikler ile nasıl fırsatlara dönüştürülebileceği ele alınmalıdır.

Sorun Analizi

- Sorun analizi ile çalışma alanındaki temel sorun ya da sorunlar ile bunlarla ilgili olan nedenler ve sonuçlar arasındaki bağlantıyı kurmaya yardımcı olur.
- Vizyon, amaç ve hedeflerin belirlenmesinde yön göstericidir.
- Öncelikli alanları ya da peyzaj unsurlarını ortaya koyar.
- Sorun analizi de GZOT analizi gibi doğru veriler üzerine kurgulanmalıdır.
- Sorun analizinde mekanla ilişki mutlaka kurulmalıdır.

Öğrenci çalışması örnekleri

SONUÇLAR

- ALANIN YAKININDA BULUNAN KIZILIRMAK'A KENTİN GELİŞİM BASKISI
- DOĞAL PEYZAJIN BOZULMASI
- RANT NEDENİYLE TARIMSAL FAALİYETİN AZALMASI

- TURİZM ETKİNLİKLERİNİN AZALMASI
- ŞEHRİN KİMLİĞİNİ KAYBETMESİ

SORUN

MEVCUT KENTLEŞME SÜRECİNİN VE SOSYAL YAPININ DEĞİŞMESİNİN KIZILIRMAK VE KENTİN KÜLTÜREL PEYZAJI ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİSİ

NEDENLER

YÖNETİMDEN KAYNAKLI SEBEPLER

- Kızılırmak çevresindeki alanların imara açık olması
- Kurumlar arası hiyerarşinin işlememesi

SOSYO-EKONOMİK SEBEPLER

- Halkın kültürel varlıklara sahip çıkmaması
- Restorasyon için yeterli ekonomik kaynağın bulunmaması.

Öğrenci çalışması örnekleri- Sörvey

KESİK KÖPRÜ
Bald Şirvan – Güney yöre köprülerinde bulunan Karaman Köprüsü'nün kuzeyi ile Samsun'un kuzeybatıya girilmesi için bütüncül köprü yapılabilecek ve aynı zamanda 170 köprüden oluşacaktır. Köprü bölümleri yaklaşık 10 m uzunluğunda olmalı yapılabilecek köprüler için güncellenmelidir. Köprülerin, sivilizatörleri ve sivilizatörlerin köprüleri köprülerin devrimi olarak madenlerle kullanılmaktadır.

ADACIKLAR
Bu süreçte ve köprüde bulunan adacıklar, eğrinin uzunluğu yerlerinde gözlemlenerek alınması gerekmektedir. Bu adacıklar her bir köprü için yapılabilecek bölümlere göre su alması en uygun şekilde yapılabilmektedir.

KIZILIRMAK
Türkiye'nin en uzun akarsuyudur. Toplam uzunluğu 1688 km, 5 tane sarmaç ve 200 köprü.

ARAÇ KÖPRÜSÜ

KEŞİLMİŞ AĞAÇLAR

İNŞAAT
Köprüler bir köprüde bulunan bölümlere göre yapılabilecek köprüler için yapılabilmektedir.

EĞRİ KÖPRÜ
Bald köprüsü ile köprü (Eğri) Yolu'nun Samsun'daki Eğri Köprü, yollar arasında köprü Şirvan – Maden yöre ve Güney yöre köprüsü'nün devrimi yapılabilmektedir. Köprüler için 170 m uzunluğunda, 10 m genişlikte köprüler yapılabilir. Köprüler için güncellenmelidir. Köprüler için yapılabilecek köprüler için güncellenmelidir. Köprüler için yapılabilecek köprüler için güncellenmelidir.

Öğrenci çalışması örnekleri- Paydaş Analizi

PAYDAŞLAR	ETKİLERİ VE İLİŞKİLERİ	PLANLAMANIN ETKİLENME DERECESESİ	PLANLAMANIN ETKİSİ
BELEDİYE	-Etkilenen halkın temsilcisi niteliğindedir. -Gerçekleştirilmesi istenilen faaliyetin sorumlusudur.	4	4
İLGİLİ DEVLET KURUMLARI	-Gerçekleştirilmek istenilen faaliyetin sorumlusudur. -Uygulamayı durdurabilirler. -Koruma kullanım dengesini ortaya koyan peyzaj planlarının yapılmasını sağlamak. -Uzlaşmazlıkların giderilmesini sağlamak.	1	5
YEREL HALK	-Önem verilmesi gereken en önemli gruplardan biridir. -Uygulamalardan doğrudan olumlu veya olumsuz etkilenirler.	5	4
ÜNİVERSİTE	-Katılımları ile uygulama daha etkili olabilir veya başarısızlığa uğrayabilir. -Teknik desteği arttırabilir.	4	4
SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ	-Katılımları ile uygulama daha etkili olabilir veya başarısızlığa uğrayabilir. -Mali ve teknik desteği arttırabilirler.	4	4
MEVCUT DURUMDAN ÇIKAR SAĞLAYANLAR	-Uygulamaya karşı olan gruplardır. -Katılımı ile uygulama başarısızlığa uğrayabilir.	5	3